Leesplezier in de schoolbibliotheek

de Bibliotheek op school

Lezen
STICHTING LEZEN

Cursus voor ouders en andere vrijwilligers in de schoolbibliotheek

Reader voor ouders en trainers

Inhoud

Inleiding	2
Deel 1 - Soorten kinderboeken en hun functies	3
Deel 2 - Bibliotheekindeling kinderboeken	6
Deel 3 - Leesplein AVI- en CLIB-niveaus	7
Deel 4 - Drie dimensies van lezen	8
Deel 5 - Hoe kiest een kind	9
Deel 6 – Kinderen helpen hun vragen te verduidelijken	10
Deel 7 - Verleiden met de collectie	12
Deel 8 - Hoe blijf ik bij?	14

Inleiding

Ouders spelen in schoolbibliotheken in het primair onderwijs vaak een cruciale rol. Op veel scholen zijn zij de intermediair tussen de kinderen en de materialen in de schoolbibliotheek. Niet alleen de leerkrachten, maar ook de ouders kunnen kinderen enthousiasmeren om boeken te lezen en zo bijdragen aan het leesklimaat van de school. Daarbij is het van belang dat vrijwilligers/ouders die helpen in de schoolbibliotheek op de hoogte zijn van leuke, actuele kinderboeken, de verschillende soorten kinderboeken en van het zoekgedrag van kinderen. In deze reader komen al deze zaken aan bod, met een paar achtergrondartikelen die voor verdieping zorgen.

´It´s our job to take children where they don't go on their own.´

Aidan Chambers

Deel 1 - Soorten kinderboeken en hun functies

Kinderen die opgroeien in een leescultuur doorlopen drie fasen.

Fase 1: 0 – 4 jaar

Leesbevordering is gericht op:

1. Kennis maken met boeken en ontwikkelen van leesmotivatie.
   Boekensoorten: knisperboekjes, badboekjes, kussenboekjes, kartonboekjes
2. Ontwikkelen van leesmotivatie
   Boekensoorten: aanwijsboeken, kijk- en zoekboeken, informatieve boeken, boeken met versjes en liedjes, prentenboeken en voorleesboeken.

Fase 2: 4 t/m 8 jaar

Leesbevordering is gericht op:

3. Taalontwikkeling(woordenschatuitbreiding, zinsbouw, verhaalstructuur)
   Boekensoorten: kijk- en zoekboeken, prentenboeken, informatieboeken, voorleesboeken, dichtbundels
4. Leren lezen
   Boekensoorten: eerste leesboekjes (leesboekjes op één AVI niveau, samen-leesboeken, meegroeiboeken, stripverhaaltjes, informatieboekjes, dichtbundels.

Fase 3 – 9 t/m 12 jaar

Leesbevordering gericht op:

5. Cognitieve ontwikkeling (interesse in feiten en gebeurtenissen)
   Boekensoorten: doe-boeken, informatie in beeld en woord.
6. Sociaal-emotionele ontwikkeling (belangstelling voor mensen en situaties)
   Boekensoorten: prentenboeken, voorleesboeken, dichtbundels, recreatieve boeken en Kinderjuryboeken.

Literatuureducatie gericht op:

7. Uitbreiding van literaire competenties (aandacht voor vormkenmerken van boeken, zoals taalgebruik, stijl, verhaalstructuur, onderwerpkeuze)
   Boekensoorten: Kinderjuryboeken en Griffeljuryboeken, poëziebundels, verhalende informatieboeken.

Versjes en poëzie

De boeken die tot deze soort behoren hebben hoofdzakelijk tot doel speels met de taal in al haar rijkdom om te leren gaan. Vaak wordt de tekst ondersteund door bewegingen en/of muziek, zeker als het gaat om oude of nieuwe rijmpjes en versjes.
De communicatieve kant in de zin van samen met een versje bezig zijn is van wezenlijk belang. Rijm, ritme, metrum en beeldspraak spelen een grote rol. Dichters zijn te vergelijken met schilders. Met weinig woorden zetten ze een situatie neer of geven een gevoel weer. Er wordt met taal gespeeld en geëxperimenteerd.
Doelgroep 1 t/m 8

Prentenboeken

In prentenboeken wordt het verhaal hoofdzakelijk verteld door de prenten. Vaak is er sprake van een ondersteunende tekst, soms is er geen tekst aanwezig. De bedoeling van verhalende prentenboeken is dat kinderen er hun eigen verhaal bij kunnen bedenken met ondersteuning van de gedrukte tekst. Op de prenten is veel meer te zien dan wat er in de tekst staat. Doordat prentenboeken worden gemaakt door kunstenaars worden kinderen ook geconfronteerd met diverse tekenstijlen. Ook op dat terrein leren ze zo hun smaak ontwikkelen. Nieuw zijn de digitale prentenboeken en interactieve animatiefilmpjes die van bestaande prentenboeken zijn gemaakt.
Geschikt voor groep 1 t/m 8

Voorleesboeken

Voorleesboeken laten de kinderen door middel van ander taalgebruik kennismaken met een andere, maar herkenbare wereld. Door de voorlezer gaat het verhaal leven, de luisteraar vertaalt de gehoorde tekst in beelden. Om een verhaal tot leven te wekken, moet de voorlezer het eerst zelf beleefd hebben (dat wil zeggen: zelf gelezen hebben). Er zijn voorleesboeken met korte verhaaltjes, vaak over een hoofdpersonen duo. En er zijn voorleesboeken met een doorlopend verhaal. Het is belangrijk dat het voorlezen niet ophoudt als kinderen zelf kunnen lezen, omdat voorlezen een bijzondere relatie tussen voorlezer en luisteraar bewerkstelligt. Bovendien verrijkt de geschreven taal de woordenschat en zinsbouw van kinderen.
Doelgroep 1 t/m 8

Boeken om te leren lezen

Deze soort is er speciaal op gericht om kinderen te leren lezen in duo's of tijdens het vrij lezen. In de eerste fase van de leesontwikkeling heeft de leerling de handen vol aan de techniek, wat een beperking oplevert voor begrip en beleving. Als een boekje er aantrekkelijk uitziet en een boeiend verhaal bevat, versterkt dat de motivatie om te leren lezen. Met name in de lagere niveaus worden veel serie-boekjes ingezet. Deze zijn door bekende kinderboekenauteurs geschreven en door bekende illustratoren van tekeningen voorzien. De verhouding tekst-tekeningen varieert per serie. De boekjes zijn meestal dun, zodat het kind er niet te lang over zal doen.

Voor kinderen in groep 6 en hoger die aanzienlijk meer moeite met het leren lezen hebben of die een hekel aan lezen hebben, zijn er speciale series met boeken op het eigen belevingsniveau. Het leesniveau is laag, de omvang van het boek en de hoeveelheid tekst zijn gering. Dit zijn de zogeheten "Makkelijk Lezen" boeken.
Doelgroep: groep (3) 4 t/m 6 (7/8)

Makkelijk lezen

Voor de meeste kinderen gaat leren lezen vanzelf. Ongeveer 10% van de kinderen heeft problemen met lezen. Problemen met het technisch lezen, met het herkennen van klanken of met de betekenis van gedrukte en geschreven woorden. Voor alle kinderen met leesproblemen geldt dat hun leestechniek zich langzamer ontwikkelt. Zij raken steeds verder achterop. Daarom worden er boeken geschreven of bewerkt die technisch niet zo moeilijk te lezen zijn, maar wel aansluiten bij wat een kind van die leeftijd bezig houdt. Zo blijft hun motivatie voor lezen wel bestaan, waardoor zij blijven lezen en zo het technische lezen blijven oefenen en kunnen verbeteren. In veel bibliotheken zijn Makkelijk Lezen Pleinen ingericht. Zie ook: http://www.makkelijklezenplein.nl/.

Voor hoogbegaafde kinderen zijn te makkelijke boeken een probleem. Deze kinderen hebben juist boeken nodig waarin moeilijkere onderwerpen worden aangesneden, die meer inlevingsvermogen en een grote leeservaring vragen. Kijk voor leeslijsten op http://www.gelukkighbkids.nl/boeken/

Leesboeken of jeugdromans (fictie)

Deze boeken zijn erop gericht het plezier in het zelf lezen van boeken te stimuleren. Het belevingsniveau is belangrijker dan het AVI niveau. Kinderen moeten kunnen kiezen welke categorie boeken ze graag willen lezen: recreatieve boeken, kinderjuryboeken, griffeljuryboeken. En het onderwerp of genre dat hen aanspreekt. Binnen deze boekencollectie gaan kinderen op zoek, met hulp van een volwassene of medeleerlingen, naar het beslissende boek.
Doelgroep: groep (4) 5 t/m 8

Informatieve boeken (non-fictie)

Dit soort boeken leert de kinderen greep te krijgen op de wereld door begrippen aan te duiden en samenhang te laten zien. Tot deze soort worden gerekend: de aanwijsboeken, de instructieve boeken, de informatieve prentenboeken, de informatieve boeken.
Doel van de aanwijsboeken is om kinderen voorwerpen, dieren, handelingen, gebeurtenissen en dergelijke te laten herkennen en benoemen.
Doel van de instructieve boeken is om kinderen spelend en werkend begrippen aan te leren: beeldwoordenboeken, telboeken, boeken over kleur en vorm en dergelijke. De informatieve prentenboeken tonen vaak totaalsituaties waarop veel te zien en te benoemen is. Ze geven ook aanleiding om te redeneren.
Informatieve boeken geven in tekst en beeld informatie over bepaalde onderwerpen.
Doelgroep: groep 1 t/m 8

Stripverhalen

Het stripboek is een verhaal waarbij de tekening en tekst samengaan; de loop van het verhaal wordt aangegeven door de tekeningen. Door het samengaan van kijken en lezen zorgen zij voor een andere leesbeleving, vooral bij visueel ingestelde kinderen. Strips nodigen lezers uit om de humor, spanning en het verhaal te ontdekken in de tekeningen en het taalgebruik. Er is dan ook een grote overeenkomst tussen het prentenboek en het stripverhaal.
Doelgroep: groep 3 t/m 8

Luisterboeken

Voor kinderen die moeite hebben met lezen, zijn er luisterboeken waarbij het verhaal voorgelezen wordt. Deze luisterboeken worden steeds vaker ook door andere kinderen gebruikt. Met een luisterboek kun je op een heel andere manier van een verhaal genieten. Er zijn verhalen voor kinderen met speciale geluidjes die een moderne versie van het hoorspel bieden.
Groep 1 t/m 8

Achtergrondliteratuur:

- *Open Boek; Handboek leesbevordering*. Jos Walta, Kinderboekwinkel de Boekenberg, 2014.
- *Lees je mee?* Marita de Sterck, Lannoo 1997.
- *Allemaal Letters*, Jacques Vos en Alphons van Heusden, Bekadidact 1992.
- *Jeugdliteratuur voor de beroepspraktijk*. Tonny Meelis-Voorma, Wolters-Noordhoff, 1990
- www.Leesplein.nl

Deel 2 - Bibliotheekindeling kinderboeken

In de bibliotheek zijn de boeken ingedeeld op leeftijdsniveau en fictie/non-fictie. Dit is duidelijk te zien op de ruggen van de boeken. De meeste schoolbibliotheken gebruiken dezelfde indeling.

Een volledig overzicht:

AB	Prentenboeken voor baby's
AP	Prentenboeken voor peuters

deze categorieën bevinden zich vaak niet in de schoolbibliotheek

AK	Prentenboeken voor kleuters
E	Eerste leesboekjes tot 7 jaar
A	Leesboeken voor 7 t/m 8 jaar
B	Leesboeken voor 9 t/m/ 12 jaar
C	Leesboeken voor 13 t/m 15 jaar
D	Leesboeken voor 15 jaar en ouder
AJ	Non-fictie voor 4 t/m 8 jaar
J	Non-fictie voor 9 jaar en ouder

Naast deze indeling is er vaak nog een ander pictogram toegevoegd op de ruggen van de boeken. Dit geeft het kind een beeld van de categorie van het boek: griezelen of duiken in het verleden. Hieronder staat een volledig overzicht van alle in de bibliotheek voorkomende categorieën:

Genres fictie jeugd

- Avontuur
- BoekStart
- Biografie
- Detective
- Dieren
- Griezelverhaal
- Historisch verhaal
- Humor
- Kerstmis
- Oorlog en verzet
- Paarden/pony's
- Pasen
- Psychologisch verhaal
- Romantisch verhaal
- School
- Science fiction en fantasy
- Sinterklaas
- Sociaal/politiek verhaal
- Spanning
- Sport
- Sprookjesachtig verhaal
- Western
- Zeeverhaal

de Bibliotheek

Deel 3 - Leesplein AVI- en CLIB-niveaus

Boeken op AVI- en CLIB-niveau

Boeken die passen bij de leesvaardigheid van een kind. Je kunt zoeken naar boeken die passen bij de leestechniek (AVI), naar boeken die passen bij het leesbegrip (CLIB), of naar een combinatie van beide.

AVI-niveau

AVI heeft te maken met technisch lezen. Bij technisch lezen gaat het om de techniek van het lezen: kan een kind snel en zonder fouten een tekst lezen? Kinderen die snel en (bijna) foutloos kunnen lezen, hebben een hoog AVI-niveau. Kinderen die nog niet snel kunnen lezen, of die daarbij veel fouten maken, hebben een lager AVI-niveau.

Er zijn twaalf AVI-niveaus. Het laagste AVI-niveau is Start. Dat is het niveau van kinderen die nét begonnen zijn met lezen. Het hoogste AVI-niveau is Plus. Dat is het niveau van kinderen die snel en zonder fouten een lastige tekst kunnen lezen. Tussen AVI-Start en AVI-Plus liggen tien AVI-niveaus: M3, E3, M4, E4, M5, E5, M6, E6, M7 en E7. 'M' betekent 'midden' en 'E' betekent 'eind'. De cijfers 3 tot en met 7 geven aan in welke groep dat niveau gemiddeld bereikt wordt. Een AVI-niveau E5 wordt dus gemiddeld aan het einde van groep 5 behaald. En een AVI-niveau M7 wordt gemiddeld halverwege groep 7 behaald. Maar let op: het gaat hier om een gemiddelde!

CLIB-niveau

CLIB heeft te maken met begrijpend lezen. Bij begrijpend lezen gaat het erom dat een kind snapt waar de tekst over gaat. Kinderen die tamelijk ingewikkelde teksten goed kunnen begrijpen, hebben een hoog CLIB-niveau. Kinderen die dat (nog) niet zo goed kunnen, hebben een lager CLIB-niveau.

Er zijn acht CLIB-niveaus. Het laagste CLIB-niveau is Start. Dat is het niveau waarop je alleen heel eenvoudige tekstjes kunt snappen. Het hoogste CLIB-niveau is Plus. Dat is het niveau van kinderen die zonder moeite lastige teksten kunnen begrijpen. Tussen CLIB-Start en CLIB-Plus liggen zes CLIB-niveaus: 3, 4, 5, 6, 7 en 8. De cijfers 3 tot en met 8 geven aan in welke groep dat niveau gemiddeld bereikt wordt. Een CLIB-niveau 5 wordt gemiddeld aan het einde van groep 5 behaald. En een CLIB-niveau 7 wordt gemiddeld aan het einde van groep 7 behaald. Voor de CLIB-niveaus geldt hetzelfde als de AVI-niveaus: het gaat om een gemiddelde!

Via deze site kan je boeken zoeken op AVI- en CLIB niveau.

Deel 4 - Drie dimensies van lezen

In zijn boek 'Open boek, handboek leesbevordering'[1] , onderscheidt Jos Walta drie verschillende lagen, 'dimensies', van lezen. Iedere dimensie heeft zijn eigen kenmerken en bijbehorende boeken:

1. **Recreatieve boeken** (vaak serieboeken) – Het boek in dienst van de lezer
   Deze boeken doen een minimaal beroep op de eigen verbeelding: de auteur vertelt en beschrijft alles. Van hieruit kan de interesse van een kind verlegd worden naar de Kinderjuryboeken.

Leesdoel	leesplezier, even tijd voor jezelf, wegdromen
Relatie lezer	alles wordt beschreven en uitgelegd
Uiterlijk	clichématige kaft
Auteur	serie is bekender dan auteur
Taalgebruik	eenvoudig taalgebruik, lange beschrijvende zinnen,
Verhaalstructuur	chronologische verhaalopbouw
Genre	avonturen (vaak in clubverband beleefd

2. **Kinderjuryboeken** (de keus van kinderen) – Lezer en boek zijn gelijkwaardig
   In deze boeken worden lezers actief bij het verhaal betrokken. Het verhaal doet een beroep op de fantasie van de lezer en identificatie met personages speelt een grote rol.

Leesdoel	opgaan in de wereld van het verhaal en daarvan deel uitmaken
Relatie lezer	lezer spiegelt eigen meningen en ideeën aan gebeurtenissen in het boek (identificatie)
Uiterlijk	realistische tekeningen of foto's, trendvolgend
Auteur	favoriete schrijvers van kinderen; schrijft voor de doelgroep
Taalgebruik	eigentijds taalgebruik, moderne communicatievormen (e-mail, sms'jes), beschrijvingen afgewisseld met dialogen
Verhaalstructuur	chronologische verhaalopbouw, meerdere vertelperspectieven
Genre	realistische verhalen (van deze tijd, uit verleden of spelend in ander land) soms met een fantasie-element, fantasy

3. **Griffeljuryboeken** (de keus van volwassenen) – De lezer in dienst van het boek
   Deze boeken vragen om een creatieve fantasie en een bewust inzetten van literaire competenties en werken met verbeelding, complexe verhaalstructuren en oorspronkelijk taalgebruik.

Leesdoel	greep zien te krijgen op (de wereld van) het boek
Relatie lezer	lezer moet moeite doen om de auteur te volgen een groot beroep op de verbeelding lezer moet openstaan voor nieuwe verhaalstructuren en oorspronkelijk taalgebruik
Uiterlijk	aandachttrekkende, esthetisch verantwoorde vormgeving
Auteurs	'goede' schrijvers, niet nadrukkelijk voor doelgroep, literair gehalte
Taalgebruik	literair taalgebruik, poëtische elementen, beeldspraak, spelen met taal-schrijven-tekenen, gebruik symbolen, verwijzing naar andere boeken
Verhaalstructuur	meer complexe compositie, meerdere verhaallagen en/of vertelperspectief, afwijkende vertelstructuur, mythische dimensie
Genre	fantasieverhalen, realistische verhalen verhaal speelt in een minder bekende wereld: vroeger, ander land, onbekende situaties

1 - Open boek : handboek leesbevordering. Jos Walta, De Boekenberg, 2014

Deel 5 - Hoe kiest een kind

Waar let een kind op bij het uitzoeken van een boek?

De kaft van het boek en de plaatjes
- zijn uitnodigend en modern;
- sluiten aan bij de belevingswereld van het kind;
- hebben te maken met de inhoud van het boek.

De titel
- prikkelt de nieuwsgierigheid;
- zet de fantasie aan het werk.

De inhoudsbeschrijving op achterflap
- zet aan tot lezen;
- is spannend of uitdagend.

Over gehoord, gezien of gelezen
- gehoord van vriendjes;
- over gelezen;
- op tv gezien.

Kiezen voor het bekende
- meer van dezelfde schrijver;
- meer van dezelfde serie.

Moet spannend zijn
- er moet veel gebeuren;
- het boek moet boeiend genoeg zijn om te lezen.

Leesbaarheid eerste pagina
- is de eerste pagina 'pakkend';
- staan er niet te veel namen op de eerste pagina;
- maakt de eerste pagina nieuwsgierig naar de rest van het boek.

Bladspiegel
- lettergrootte;
- hoeveelheid wit op pagina.

Uit: Weet je nog een leuk boek?

Deel 6 – Kinderen helpen hun vragen te verduidelijken

Het is belangrijk dat kinderen met een leuk en geschikt boek de deur uit gaan. Vaak is het omzetten van een behoefte naar een vraag lastig voor een kind. Hier volgen een paar tips hoe hiermee om te gaan:

1. Kinderen weten vaak niet precies wat ze zoeken en komen dus met een heel algemene vraag (die heel groot is).
2. Kinderen hebben nog nooit van beperkingen gehoord en denken dat alles mogelijk is.
3. Kinderen kennen het materiaal niet en kunnen geen behoefte formuleren

Aandachtspunten hierbij zijn:

- Een uitnodigende houding: voor een kind kan een vraag uniek zijn, terwijl hij al vaak gesteld is aan jou
- Goed luisteren; halverwege de vraag denk je al te weten wat het kind zoekt. Laat het kind uitspreken, ook als er nog meer kinderen staan te wachten
- Probeer door vragen te stellen onduidelijkheden helder te krijgen
- Luisteren, samenvatten en doorvragen (LSD)
- Bepaald gedrag van kinderen heeft met andere dingen te maken dan met het uitzoeken van een boek. Kinderen kunnen thuis in een nare situatie zitten of tobben over hun positie in de groep. Dit kan bij het uitzoeken van een boek tot geklier of desinteresse leiden. Dit gedrag kan echter ook te maken hebben met hun houding ten opzichte van boeken en lezen. Indien je iets opvalt aan een leerling, neem dan even contact op met de leerkracht. Die kan je waarschijnlijk meer vertellen en eventuele suggesties geven hoe te handelen.

Vraagt het kind naar een leesboek of naar een informatief boek?

Het is van belang dat je goed op de hoogte bent van de collectie die in de school aanwezig is. Probeer dus zoveel mogelijk boeken gelezen te hebben. Hoor ook een beetje je eigen kind uit over wat ze van de boeken/schoolmediatheek vinden. Let daarbij wel op dat dit niet maatgevend is. Het is de mening van één kind en niet van iedereen.

Sommige kinderen kunnen goed hun weg vinden in de boekenkast en hebben snel een keuze gemaakt. Andere kinderen weten nooit wat ze willen en staan te dralen. Probeer juist deze kinderen te helpen hun behoefte te formuleren door het stellen van vragen als:

- Wat heb je al gelezen wat je leuk vond
- Wat is je interesse/hobby
- Hou je van dikke boeken
- Plaatjes/geen plaatjes
- Soorten verhalen (genres);
- Welk niveau heeft het kind;
- Soort lezer (liefhebber of tobber).

Bronnen

Als het kind een vage vraag heeft over een thema of een titel kun je naast de catalogus ook gebruik maken van diverse websites. Door het ophangen van affiches die de school als reclamemateriaal krijgt, kun je ook een vraag stimuleren. Je moet die boeken dan natuurlijk wel in de collectie hebben.

Belangrijk is dat het kind zelf kiest, dring niets op, maar draag keuzes aan.

Informatief boek

Vraag eerst waarvoor de informatie dient:

- Werkstuk
- Spreekbeurt
- Puur interesse
- Plezier; sommige kinderen houden meer van informatieve boeken dan van verzonnen boeken, ook deze boeken kunnen leesbevorderend werken. Een interessante optie is dan om te verwijzen naar verhalende informatieve boeken.

Ook hier geldt weer dat je goed kijkt naar wie je voor je hebt:

- Wat is het niveau van het kind
- Wat is de leesvaardigheid
- Wat weet het kind van het onderwerp
- Bij desinteresse probeer je erachter te komen wat er precies aan de hand is.

Naast hulpouders kunnen ook enthousiaste kinderen perfecte boekenambassadeurs zijn. Oudere kinderen die graag lezen kunnen heel goed jongere kinderen adviseren.

Fragment uit de manual De Bibliotheek op school van Bibliotheek Haarlemmermeer (p.12 – 18)

Presentatie van de collectie
Drie uitgangspunten:

A. Presentatie van de collectie in de kast
B. Frontaal presenteren
C. Themapresentaties

A. Presentatie van de collectie in de kast

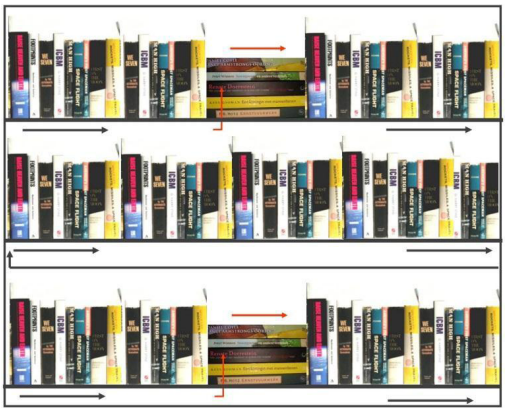

Uitgangspunten

De inrichting en indeling van de kasten is allesbepalend. Leerlingen moeten naar de kasten worden toegetrokken.

- Door de planken in de kasten helemaal tot het einde te vullen ziet de kast er aantrekkelijk en goed gevuld uit.
- Door te werken met stapels op de archiefplanken (de platte planken) wordt de uitstraling minder statisch en ontstaat er een gevarieerd beeld waar meer covers te zien zijn.
- Het is noodzakelijk om regelmatig de collectie door te schuiven. In de kast ontstaan lege en volle plekken, vanwege de levendigheid van de collectie.
- Maak gebruik van 'spiegelen': schuif de boeken naar voren, op die manier lijken de kasten altijd goedgevuld.
- Probeer op ooghoogte de eyecatchers te plaatsen.

Vroeger:
Archiefopstelling

Nu:
Verrassen en verleiden!

B. **Frontaal presenteren**

Werkwijze

Door middel van frontaal presenteren worden de boeken met de cover naar voren gepresenteerd.

- Presenteer meerdere exemplaren achter elkaar , dit voorkomt lege plekken. Een goed aangevulde bibliotheek nodigt uit!
- Vul de frontale planken aan tot de rand, niet er overheen!
- Tussen de frontaal geplaatste boeken moet ongeveer 2 centimeter ruimte zitten, niet meer!
- De frontaal gepresenteerde boeken mogen niet over elkaar heen liggen of in elkaar schuiven.
- Presenteer frontaal de juiste exemplaren; actuele titels, mooie exemplaren, sprekende covers
- Kijk of er met kleurstellingen kan worden gewerkt: plaats covers in dezelfde kleurtinten bij elkaar en probeer kleurbanen te creëren.

Algemene richtlijnen

- Maak waar mogelijk gebruik van herhaling: plaats dezelfde titels / series / onderwerpen naast elkaar, dit komt krachtig en goed gevuld over.
- Geen lege plekken!

C. **Themapresentaties**

Doel en functie

Het doel van themapresentaties is verrassen en verleiden en de collectie toegankelijk maken, leestips en suggesties geven, waardoor leerlingen meer meenemen en op nieuwe ideeën komen.

TIP: presenteer tijdens de stemperiode de boeken die horen bij de Nederlandse Kinderjury. Sluit ook aan bij andere (jaarlijkse) evenementen en feesten.

Werkwijze, afhankelijk van beschikbaar meubel en collectiegrootte

- Presenteer alleen een thema als er genoeg collectie van is: maak gebruik van brede thema's zoals 'Sport' in plaats van 'Voetbal' of presenteer series bij elkaar.
- Presenteer mooie exemplaren en sprekende covers.
- Presenteer zo mogelijk 100% frontaal, afhankelijk van het meubel.
- Duid een thema aan met een poster zodat duidelijk is wat er staat.

Deel 8 - Hoe blijf ik bij?

Als ouder/vrijwilliger in de schoolbibliotheek is het belangrijk dat je op de hoogte blijft van de nieuwe kinderboeken. Voor de nieuwste kinderboeken en de laatste ontwikkelingen op gebied van jeugdliteratuur kun je terecht in de plaatselijke bibliotheek. Er zijn ook talloze websites en blogs over jeugdliteratuur te vinden. Hieronder een selectie van de leuke en nuttige sites:

www.leesplein.nl - zoeken op thema
www.boekenzoeker.org - zoeken op interesse
www.lezenisleuk.nl/boeken/aanraders
www.jufjannie.nl/boek-reviews
www.boekenbabbels.nl advies van kinderen (filmpjes)

Moeite met lezen
www.makkelijklezenplein.nl
www.superboek.nl

Luisterboeken en e-books
https://www.bibliotheek.nl/luisterboeken.html
https://www.bibliotheek.nl/ebooks#mod101j1pot
http://vakantiebieb.nl/ - deze is alleen in de zomer beschikbaar.

Mediawijsheid:
www.mijnkindonline.nl
www.mediaopvoeding.nl
www.kijkwijzer.nl

Tips om bij te blijven:

- Organiseer met elkaar een Leesclub waarin er kinderboeken gelezen en besproken worden
- Start een Facebookpagina waarbij je elkaar leestips kunt geven
- Vraag de leescoördinator van de school en/of de leesconsulent van de bibliotheek om elk (half) jaar een lunch te organiseren waarbij de nieuwste titels getoond en besproken worden.

Als je meer wilt lezen over het belang van (voor)lezen en de leesontwikkeling van het kind, dan zijn er de volgende publicaties:

1. Van woordjes naar wereldliteratuur, HUYSMANS, Frank (2013)
   http://www.lezen.nl/publicaties/van-woordjes-tot-wereldliteratuur
2. Online artikelen over taalontwikkeling en leren lezen door Opvoeden.nl, een landelijk professioneel informatieplatform voor ouders en opvoeders;
   https://www.opvoeden.nl/basisschoolkind/groei-en-ontwikkeling/spraak-en-taalontwikkeling/
   https://www.opvoeden.nl/basisschoolkind/groei-en-ontwikkeling/spraak-en-taalontwikkeling/leren-lezen/
3. Serie brochures van Stichting Lezen Kwestie van Lezen
   http://www.lezen.nl/publicaties/reeks/kwestie-van-lezen